

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสังเคราะห์การจัดการสุขภาวะ

โดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

The Synthesis of Community Health Management for
Participatory Self-Reliant.

โดย

ณิชารีย์ ใจคำวัง และคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(สสส.)

สิงหาคม ๒๕๖๒

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสังเคราะห์การจัดการสุขภาพ
โดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

The Synthesis of Community Health Management for
Participatory Self-Reliant.

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชารีย์ ใจคำวัง

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา

อาจารย์สงกรานต์ ฤกษ์แก้ว

อาจารย์กนกวรรณ เกิดพิน

สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ภายใต้แผนงานวิจัยระบบการจัดการสุขภาพโดยชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองแบบมีส่วนร่วม
โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริม

สุขภาพ (สสส.)

๒๕๖๒

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์การจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม แผนการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ภายใต้ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวิจัย รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำการวิจัย ขอขอบคุณเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย และ เครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลบัวใหญ่ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลและเป็นกัลยาณมิตรที่ดีในการทำงานเสมอมา

ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย และ เครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลบัวใหญ่ บุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลผู้นำชุมชน และตัวแทนภาคประชาชนในกลุ่มต่างๆ ที่กรุณาเสียสละเวลาในให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ขอขอบคุณนักวิจัยในชุมชน (TRMU) ที่เสียสละเวลาและร่วมเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานวิจัยร่วมกัน

สุดท้ายประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ขอมอบให้หน่วยงานรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ตลอดจนประชาชนและผู้สนใจทุกท่านในการนำประโยชน์จากงานวิจัยชิ้นนี้ไปเป็นประโยชน์ในการจัดการสุขภาพชุมชน ต่อไป

ณิชารีย์ ใจคำวัง และคณะ

บทสรุปผู้บริหาร

การสังเคราะห์การจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ในแผนการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วมภายใต้ชุดโครงการวิจัยและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) ผลการประเมินโครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ในระยะต้นทาง กลางทางและปลายทาง 2) องค์ความรู้ นวัตกรรม และกระบวนการดำเนินงาน โครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม และ 3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการวิจัยภายใต้แผนการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ครอบคลุมพื้นที่วิจัยทั้งสิ้น 18 อปท. ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์ชัย 9 อปท. และ เครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลบัวใหญ่ 9 อปท. สามารถสรุปผลการวิจัยและการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ในระยะเสร็จสิ้นโครงการวิจัย ภายหลังจากที่รายงานความก้าวหน้า มีการคืนข้อมูลให้พื้นที่ รายงานและนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการพร้อมกับปรับแก้ข้อเสนอโครงการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้นในภาพรวมคุณภาพของโครงการวิจัยในระยะเสร็จสิ้นโครงการวิจัยอยู่ในระดับมาก โดยโครงการวิจัยมีประโยชน์ของงานวิจัยในเชิงวิชาการและต่อพื้นที่ ในระดับมากที่สุด ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่จะสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ ได้ผลผลิตจากงานวิจัยชัดเจน ส่วนข้อที่ได้น้อยคือ การสรุปผลการวิจัยถูกต้อง ชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยและได้ผลลัพธ์จากงานวิจัยที่ชัดเจน

2. องค์ความรู้ นวัตกรรม และกระบวนการดำเนินงาน โครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

2.1 องค์ความรู้ นวัตกรรม ในโครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

2.1.1 ระบบการจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยและการจัดการสุขภาวะชุมชนแบบมีส่วนร่วม ใน 6 พื้นที่คือ อบต.เจดีย์ชัย อ. บัว จ. น่าน อบต.บัวใหญ่ อ. น่าน อ. จ. น่าน อบต.ดอนไฟ อ. แม่ทะ จ. ลำปาง อบต.นาไร่หลวง อ. สองแคว จ. น่าน อบต.น้ำตก อ. น่าน อ. จ. น่าน และ อบต.พระธาตุขิงแกง อ. จุน จ. พะเยา ผลการวิจัยได้ฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยและการพัฒนาการจัดการสุขภาวะชุมชนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถเป็นต้นแบบสำหรับการไปปรับใช้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้โดยได้ออกแบบและพัฒนาขึ้นให้ทำงานออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้เซิร์ฟเวอร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในระบบ

ได้การทำงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลการจัดการสุขภาวะชุมชน และการประเมินติดตามเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์

2.1.2 ดำรับอาหารในท้องถิ่นตำบลริม อำเภอกำแพง จังหวัดน่าน แบบมีส่วนร่วม ภาคีเครือข่าย ได้ดำรับอาหารจากพืชสมุนไพรในท้องถิ่นจำนวน 10 ดำรับ ประกอบด้วย 1) น้ำพริกน้ำปู 2) น้ำพริกมะกอก 3) แกงผักรวม 4) แกงหน่อไม้ 5) ต้มยำปลาแห้ง 6) ยำหน่อไม้ 7) แกงแคแห้ง 8) ลาบหมู 9) แกงแคไก่ 10) แกงขนุน ผลการวิจัยนี้สามารถนำข้อมูลประยุกต์ไปใช้ในการเผยแพร่บริบทอาหารชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการบริโภคอาหารพื้นบ้านที่มีรูปแบบที่ดีต่อไป

2.1.3 รูปแบบการติดตามประเมินเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเอง เพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคี ใน 3 พื้นที่ คือ อบต.เจดีย์ชัย อบต.บัวใหญ่ และ อบต.ริม ประกอบด้วย 1) รูปแบบการติดตามประเมินเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเอง เพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคี โดยมีตัวชี้วัด จำนวน 10 ตัวชี้วัด และจะพัฒนาระบบติดตามประเมินโดยใช้ฐานข้อมูลแบบออนไลน์ โดยความร่วมมือขององค์กรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลท้องถิ่นผู้ถูกประเมินรายงานข้อมูลเบื้องต้นตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน เพื่อความสะดวกในการเรียกใช้ข้อมูลในการติดตามประเมินเสริมพลัง รวมทั้งสามารถนำสารสนเทศมาจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายได้ 2) คู่มือ เครื่องมือ ประกอบการใช้รูปแบบติดตามประเมินเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเอง และ 3) รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการจัดการองค์กรเพื่อสุขภาวะเชิงสร้างสรรค์ สำหรับองค์กรภาคประชาชนและภาคี

2.1.4 รูปแบบการจัดการศูนย์สุขภาวะผู้สูงวัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชนกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่าย ใน 5 พื้นที่ คือ อบต. หมอเมือง อ. แม่จรม จ. น่าน อบต.น้ำตก อ. นาน้อย จ. น่าน อบต.ริม อ. ท่าวังผา จ. น่าน อบต.ปงน้อย และ อบต.โชคชัย อ. ดอยหลวง จ. เชียงราย ผลการวิจัย ได้ศูนย์เรียนรู้การจัดการสุขภาวะผู้สูงวัย แบบมีส่วนร่วม โดยใช้ทุนทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นกลไกขับเคลื่อน ที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ที่จำเป็นและสำคัญ คือ 1) การวางแผน โดยการมีส่วนร่วมในการทำงานทั้ง 3 ระดับ ต้น กลาง และปลาย 2) การจัดการองค์กร โดยมีความชัดเจนในการจัดตั้งกลุ่มคณะกรรมการในการบริหารจัดการงานต่างๆและหน้าที่ในการทำงาน 3) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการจัดการองค์ความรู้จากทุนมนุษย์ออกมาในรูปแบบของภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุ สู่รุ่นต่อรุ่น 4) การอำนวยความสะดวก โดยมีการประสานการทำงาน จากทุกภาคส่วน การให้คำปรึกษา ชี้แนะและร่วมกันแก้ไขการทำงาน และ 5) การควบคุมโดยมุ่งเน้นการประเมินผลแผนการทำงาน

2.1.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะคน 3 วัย ใน 5 พื้นที่ ได้แก่ อบต.แดนชุมพล อ. สอง จ. แพร่ อบต.พระธาตุขิงแกง อ. จุน จ. พะเยา อบต.น้ำบัว อ. เวียงสา จ. น่าน อบต. สะเนียน อ. เมือง จ. น่าน และ อบต.นาปัง อ.

ญเพียง จ. น่าน ผลการวิจัยได้องค์ความรู้และนวัตกรรม คือ รูปแบบกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายของคน 3 วัย และคู่มือการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับคนแต่ละช่วงวัย คือ 1) อบต. พระธาตุขิงแกง กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพ คือ โรงเรียนผู้สูงอายุ 2) อบต. แดนชุมพล กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพ คือ กิจกรรมรำกลองยาวที่มีการประยุกต์ทำรำให้เข้ากับทำรำของภาคเหนือและกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 3) อบต. สะเนียน กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพ คือ กิจกรรมการนวดวิถีไทยเพื่อสุขภาพ 4) อบต. น้ำบัว มีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพ คือ กิจกรรมศูนย์ 3 วัย ที่มีการจัดขึ้นปีละครั้ง เพื่อให้คน 3 วัยได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์และลดช่องว่างระหว่างวัยของคนในครอบครัว ลดปัญหาเสพติดของเยาวชนในชุมชน และ 5) อบต. นาปัง มีกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสุขภาพ คือ กิจกรรมสืบสานรำวงมะเก่าและกิจกรรมเยาวชนเข้าวัดนาปัง โดยกิจกรรมทั้งสองอยู่ดำเนินการดำเนินงานของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีจิตอาสาเข้ามาดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุและเด็กและเยาวชนเข้ามาร่วมทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ

2.1.6 รูปแบบองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาพเชิงสร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ใน 4 พื้นที่ คือ อบต.ริม อบต.ดงพญา อบต.ควน และ อบต.บ้านด่านนาขาม ผลการวิจัยได้รูปแบบองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาพเชิงสร้างสรรค์ หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพแกนนำองค์กรชุมชนด้วยกระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมของตำบลริมและเครือข่าย รูปแบบการพัฒนาศักยภาพแกนนำองค์กรชุมชนด้วยกระบวนการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมของตำบลริมและเครือข่าย และกิจกรรมสร้างสรรค์ในการจัดการสุขภาพชุมชนที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพของตำบลริมและเครือข่าย คือ 1) รูปแบบการจัดการของกลุ่มบ้านนำอยู่สิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ตำบลริม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน 2) การพัฒนาหลักสูตรรณรงค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาชนอุทิศ ตำบลบ้านด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิษฐ์ 3) การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างเสริมสุขภาพและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ผู้สูงอายุตำบลควน อำเภอปง จังหวัดพะเยา 4) รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้านเพื่อสุขภาพและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้สูงอายุตำบลดงพญา อำเภอป่อเกลือ จังหวัดน่าน

2.2 กระบวนการดำเนินงาน โครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาพโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการดำเนินงานโครงการวิจัยภายใต้แผนงานการจัดการสุขภาพโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ผู้อำนวยการแผนจำนวน 4 คน มีที่ปรึกษาแผน 2 คน โดยแบ่งงานออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) จะเน้นผู้มีประสบการณ์ในการวางแผน สังเคราะห์ และบริหารจัดการทีม 2) เน้นผู้มีประสบการณ์องค์ความรู้เฉพาะศาสตร์ตามงานหลัก โดยในวัตถุประสงค์ของแผนแต่ละข้อจะมีโครงการวิจัยรองรับทุกวัตถุประสงค์ ซึ่งในแผนการจัดการสุขภาพฯ มีโครงการย่อยทั้ง 7

โครงการ โดยแต่ละโครงการจะมีหัวหน้าโครงการเป็นผู้รับผิดชอบหลักและมีทีมนักวิจัยร่วมอีก 4 -7 คนต่อ 1 โครงการ ขึ้นอยู่กับจำนวนพื้นที่ที่แต่ละโครงการใช้ในการดำเนินการวิจัย กระบวนการดำเนินงานในแต่ละช่วงของการดำเนินงานโครงการวิจัย จะดำเนินงานไปพร้อมกันเป็นทีม โดยเฉพาะในช่วงการจัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยให้กับ ทีมผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทีมนักวิจัยชุมชน กลุ่มเป้าหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูล การคืนข้อมูลให้ชุมชน และเวทีถอดบทเรียน สำหรับในระยะเวลาดำเนินการวิจัยของแต่ละโครงการย่อยทีมนักวิจัยจะลงพื้นที่ตามแผนที่ได้กำหนดร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้เพื่อเป็นการเติมเต็มให้ผลงานวิจัยในแต่ละโครงการมีความสมบูรณ์ ได้จัดให้มีการรายงานความก้าวหน้าเป็นระยะๆ โดยมีที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและเพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับนักวิจัยในแผนฯ ซึ่งเป็นจุดเด่นของการดำเนินงานในแผนฯ ในกระบวนการบริหารจัดการโครงการวิจัย ปัจจัยป้อนที่สำคัญต่อความสำเร็จ คือ หัวหน้าทีมวิจัยมีศักยภาพ มีประสบการณ์เพียงพอมีความรับผิดชอบและมีเวลาเพียงพอในการดำเนินงานวิจัยตามแผน ทีมนักวิจัยที่มีศักยภาพจากหลายสาขาวิชา ทีมที่ปรึกษา ผอ. แผนฯ และการสนับสนุนจากเครือข่ายในพื้นที่วิจัย ส่วนการดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สุขภาพกับทางสังคมศาสตร์ที่เป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการวิจัยภายใต้แผนการจัดการสุขภาพโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการบริหารจัดการโครงการวิจัย

3.1.1 ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในแผนการจัดการสุขภาพโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม ได้นำไปสู่การกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะของชุมชนในด้านการใช้ระบบฐานข้อมูลเพื่อการติดตามเสริมพลังองค์กรชุมชนจัดการตนเองเพื่อสุขภาพ ศูนย์เรียนรู้สุขภาพผู้สูงอายุ ดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรจัดสรรงบประมาณทุนวิจัยเพื่อการต่อยอดและขยายเครือข่ายแผนงานวิจัยต่อไป

3.1.2 เสนอให้ มรอ. ใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารสองทางเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาและชุมชนที่สนใจ โดยพัฒนา Application สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ที่ค้นพบ และเทคนิควิธีวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 ปรับปรุงกลไกขับเคลื่อนในกระบวนการบริหารจัดการโครงการวิจัย โดยมีคณะกรรมการ 3 คณะ ที่มีศักยภาพและทำหน้าที่อย่างเข้มแข็ง ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการประสานแผนงานวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานจากทีมกลาง ประสานงานในพื้นที่ และประสานงานกับทีมนักวิจัย ให้เกิดการขับเคลื่อนตามแผน และเป็นศูนย์กลางด้านสารสนเทศ 2) คณะกรรมการพัฒนา นักวิจัย ทำหน้าที่พัฒนานักวิจัยและทีมวิจัยให้มีศักยภาพตั้งแต่การพัฒนาโครงสร้างวิจัย การดำเนินงาน

วิจัยแบบบูรณาการให้บรรลุเป้าหมาย เกิดผลลัพธ์และสนับสนุน การนำผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

3) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการวิจัย ทำหน้าที่ในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลงานวิจัย อย่างสม่ำเสมอด้วยการลงพื้นที่และระบบฐานข้อมูลที่เข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและคงเส้นคงวา ให้มีความก้าวหน้าตามแผนและมีระบบ On line ที่เข้าถึงได้

3.1.4 พัฒนาระบบการเยี่ยมชม นิเทศ และติดตามผลการดำเนินงานวิจัยในทุกโครงการแบบเสริมพลังจากผู้เชี่ยวชาญ ในประเด็นที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนนักวิจัยในเชิงเนื้อหา การจำแนกและเชื่อมโยงองค์ความรู้ และการเขียนรายงานการวิจัยที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์

3.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโครงการวิจัย

3.2.1 แนวทางการพัฒนานักวิจัยคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย ด้วยการจัดทำหลักสูตรพัฒนานักวิจัยที่เน้นรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้านแผนการจัดการสุขภาวะโดยชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองแบบมีส่วนร่วม สำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในระยะต้นทาง คือ การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ในระหว่างทาง คือ ระเบียบวิธีวิจัย การลงพื้นที่วิจัยการบูรณาการวิจัยกับการเรียนการสอนและบริการวิชาการจริยธรรมในการวิจัย ในช่วงปลายทาง คือ การเขียนบทความวิจัย สำหรับนักวิจัยรุ่นเก่า ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระยะต้นทาง คือ การพัฒนาข้อเสนอชุดโครงการวิจัยการบริหารงานวิจัยในระหว่างทาง คือ จริยธรรมในการวิจัย การสร้างเครือข่ายการวิจัยในช่วงปลายทาง คือการเผยแพร่ผลงานวิจัยเฉพาะศาสตร์ การนำผลวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ และการต่อยอดงานวิจัย

3.2.2 จัดให้มีการช่วยเหลือทางวิชาการแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ที่ทำโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม การวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการบูรณาการระหว่างศาสตร์และข้ามองค์ความรู้ เพื่อสามารถสร้างผลงานที่ตอบโจทย์วิจัยในพื้นที่ได้ครอบคลุมทุกมิติ

3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.3.1 การพัฒนาธรรมเนียมชุมชนเพื่อรองรับสังคมสูงวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3.2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการใช้ประโยชน์สำหรับการจัดการที่ครอบคลุมมิติทางสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

3.3.2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของทุกกลุ่มวัยในยุคดิจิทัล

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	3
บทสรุปผู้บริหาร.....	4
สารบัญ.....	5
1. บทนำ.....	10
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	10
วัตถุประสงค์.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
คำจำกัดความ.....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
ขั้นตอนการวิจัย.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการศึกษา.....	48
5 สรุปผลการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	70
ข้อเสนอเชิงนโยบาย.....	70
ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	75